

معاونت پژوهشی
دقت ارتباط با جامعه و صنعت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سی و دومین نشست مدیران ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

زمان برگزاری:

یکشنبه ۱۴۰۲/۰۳/۰۷

معاونت پژوهشی
دفاع ارتباط با جامعه و صنعت

سبقت علمی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سی‌دومین نشست مدیران ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

معاونت پژوهشی

دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

شماره تلفن: ۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۵۱

دورنگار: ۰۲۱-۸۸۵۷۵۶۶۲

وبسایت: industry.msrt.ir

ایمیل: industry@msrt.ir

آدرس: تهران، شهرک قدس، بلوار خورددین،

خیابان هرمان، نبش خیابان پیروزان جنوبی

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
مقدمه.....	۴
۱- گزارش دکتر محمدسعید سیف مدیرکل دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۵
۲- سخنرانی دکتر حدادی اصل قائم مقام وزارت علوم در امور بین الملل	۷
۳- اهم فعالیت های در راستای تسهیل قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه در سال ۱۴۰۲	۹
۴- شناسایی و تحلیل پیشران های کلیدی آمایش منطقه ای براساس تحلیل های کمی و آینده پژوهی	۱۷
۵- مأموریت گرایی در دانشگاه ها و مراکز آموزشی و پژوهشی	۲۹
۶- گزارش تصویری.....	۳۹
۷- جمع بندی	۴۸

مقدمه

توجه به نقش پژوهش به عنوان موتور محرک توسعه و ایجاد ارتباط پایدار میان دانشگاه و صنعت جهت پیشرفت کشور بسیار حائز اهمیت است. براساس آمار، رشد و ارتقای کشورهای توسعه یافته ناشی از تولید دانش و استفاده آن در صنعت است. برقراری ارتباط منسجم و سازمان یافته بین صنایع و دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها به مراکز علمی کمک می‌کند تا فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی خود را که به معنای واقعی در جهت پاسخگویی به نیازهای کشور برنامه‌ریزی نمایند. خوشبختانه همکاری دانشگاه و صنعت در سال‌های اخیر منجر به دستاوردهای مهمی در برخی زمینه‌ها برای کشور شده است. در عین حال لازم است به صورت حتم برنامه‌های مورد نیاز تدوین و با اجرای آنها هم‌افزایی و همکاری بیشتر دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با واحدهای صنعتی و اجرایی را ایجاد نمود.

خوشبختانه با توجه به موارد فوق طی سال‌های اخیر فعالیت‌های مفیدی آغاز شده و سی و دومین نشست مدیران ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور با هدف بررسی و بهبود برنامه‌های حوزه ارتباط با جامعه و صنعت در تاریخ ۷ خردادماه ۱۴۰۲ به صورت حضوری در تالار پروین اعتصامی مرکز همایش‌های بین‌المللی دانشگاه شهید بهشتی برگزار گردید.

در این نشست، دکتر حدادی اصل قائم مقام وزیر علوم در امور بین‌الملل، دکتر محمدسعید سیف مدیرکل دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر حسن جماعتی معاون مدیرکل دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت عتف و مدیران ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی حضور داشته و موارد مختلفی را مورد بحث قرار دادند.

در این نشست مباحث مختلفی از جمله گزارش جامعی از برنامه‌های دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت علوم در سال ۱۴۰۲، ساماندهی و جذب طرح‌های جایگزین خدمت و استعدادهای برتر، امریه‌های ارتباط با جامعه و صنعت، بررسی مسائل و مشکلات حقوقی قراردادها و همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت، تشریح فرایند پایش عملکرد حوزه ارتباط با جامعه و صنعت در سال ۱۴۰۲ و روش‌های استفاده بهینه از ظرفیت پژوهشی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در همکاری‌های بین‌المللی به عنوان محورهای جلسه مطرح شدند که هرکدام در ادامه نشست به تفصیل مورد بررسی قرار گرفت.

۱- گزارش دکتر محمدسعید سیف
مدیر کل دفتر ارتباط با جامعه و صنعت
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر محمدسعید سیف

مدیرکل دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر محمدسعید سیف مدیرکل دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سی و دومین نشست مدیران ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور عنوان کردند: فعالیت‌های دفتر ارتباط با جامعه و صنعت در سال ۱۴۰۲ طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته در حال انجام بوده و گزارش عملکرد آن نیز به زودی آماده می‌شود.

مدیرکل دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت عتف در مورد طرح نخبگان و پرسنل امریه نیز گفت: دانشگاه‌ها باید براساس قوانین آئین نامه عمل کرده و فعالیت‌هایی را بر مبنای تخصص، مهارت و رشته تحصیلی به پرسنل امریه یا نخبگان واگذار کنند. با توجه به برنامه ویژه ستادکل نیروهای مسلح برای افزایش مهارت سربازان، ما نیز در وزارتخانه در حال برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی جهت توسعه و بهبود مهارت های عمومی و تخصصی پرسنل امریه در دانشگاه ها هستیم. همچنین گواهینامه ها نیز در پایان این دوره‌ها به امریه‌ها داده خواهد شد. قالب این گواهینامه در حال آماده شدن بوده و برای دانشگاه‌ها نیز ارسال خواهد شد.

دکتر سیف در مورد فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی در جامعه و صنعت نیز گفت: وجود دوره‌های فرصت مطالعاتی کمک به صنعت بوده و موجب ارتباط بهتر اعضای هیات علمی با مسائل و مشکلات کشور خواهد شد و مورد تایید مقام معظم رهبری بوده است. اعضای هیات علمی باید اهتمام بیشتری به مسائل صنعت داشته باشند و مستندسازی و ترویج تجارب و دستاوردهای آن‌ها موجب رشد و ترقی جامعه علمی شده و درنهایت باعث پیشرفت کشور خواهد شد.

دکتر محمدسعید سیف ضمن اشاره به سیزده مورد مختلف از برنامه پایش ۱۴۰۲، خاطرنشان کرد باتوجه به محدودیت ظرفیت پرداختن به همه این امور، دانشگاه‌ها می‌توانند با توجه به علائق و یا تجربه کاری گذشته در این زمینه ها یکی از این موارد را انتخاب کرده و واگذاری پیگیری ان فعالیت از طریق وزارت به آن ها انجام گیرد تا همه موارد پایش در زمان خود به نتیجه برسد.

همچنین دکتر محمدسعید سیف در خصوص مزیت استانی گفت: دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها پس از شناسایی ظرفیت‌ها و متناسب با امکانات و توانمندی‌هایشان و نیز مزیت‌های موجود استانی با هماهنگی استانداری‌ها برای خود مأموریت تعریف و اجرا کنند.

۲- سخنرانی دکتر حدادی اصل قائم مقام وزارت علوم در امور بین الملل

دکتر حدادی اصل

قائم مقام وزیر در امور بین الملل

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر حدادی اصل به عنوان قائم مقام وزیر در امور بین الملل ضمن تشریح چهار فعالیت عمده در حوزه متبوع خود گفت : انتقال تکنولوژی و فناوری از مهمترین فعالیت های حوزه بین الملل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و مدیران ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه ها و پژوهشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور پس از شناسایی توانمندی ها و قابلیت هایشان ظرفیت های خود را به دفتر امور بین الملل وزارت علوم معرفی کرده تا مورد پیگیری قرار گیرند.

ایشان ظرفیت های مختلفی را برای توسعه همکاری های بین المللی تشریح نمود و برای برگزاری جلسات تخصصی تر و تدوین روش های اجرایی اعلام آمادی نمودند.

**۳- اهمیت فعالیت‌های در راستای
تسهیل قراردادهای ارتباط با صنعت و
جامعه در سال ۱۴۰۲**

اهم فعالیت های در راستای تسهیل قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه

خرداد ۱۴۰۲

۱- بند الف ماده ۱۲ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

شماره: ۳۳۹۱۹۰۹۰
تاریخ: ۱۳۸۸/۰۵/۱۲
نوع: بخش

بخش

مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱۲- به منظور تقویت تحقیق و توسعه، مشوقهای بیمه، مالیاتی و ارتقای علمی به صورت زیر اعمال می‌شود:

الف- به دولت اجازه داده می‌شود اقدام قانونی لازم برای تشویق بیمه فعالیت‌های تحقیق و توسعه، نحوه محاسبه حق بیمه، معافیت‌های بیمه‌ای و نظام‌اسناد کلیه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاه‌ها یا مراکز علمی و پژوهشی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا شورای عالی حوزه‌های علمی را انجام دهد.

ب- در بند «د» ماده (۱۳) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۷۷/۱۲/۱۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن مرجع تشخیص قراردادن فعالیت‌های تحقیقات پژوهشی مذکور در چهارچوب نقشه جامع علمی کشور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی عهده‌دار بود.

ج- در صورتی که پایان‌نامه و رساله‌های تحصیلات تکمیلی و یا طرح‌ها (پروژه‌ها) و یا مقالات استنادی اعضای هیأت علمی متعین به محل یکی از مسئولان اداری کشور شود، جایگزین امتیاز فعالیت‌های پژوهشی و فناوری مشایخ در جدول شماره (۱) آیین‌نامه جاری ارتقای مرتبه ادعای هیأت علمی و معافیت مشایخ در آیین‌نامه‌های بعدی تا سقف امتیازات مذکور خواهد شد. شش‌ماهه اجرای این بند توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش عالی حوزه‌های علمی طرف مدت سه‌ماه از آیین‌نامه‌های این قانون تهیه می‌شود و به صورت هفت روزگی می‌رسد.

د- در مورد تهیه کلاس و بازهای قراردادهای پژوهشی، آزمایشگاهی و تحقیقاتی فزاینده دانشگاه‌ها یا مراکز علمی و پژوهشی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طبق آیین‌نامه و مقررات مربوط به آن عمل می‌شود.

■ **متن قانون:** به دولت اجازه داده می‌شود اقدام قانونی لازم برای تشویق بیمه ای فعالیت های تحقیق و توسعه، نحوه محاسبه حق بیمه، معافیت های بیمه ای و مفاسد حساب کلیه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاه‌ها یا مراکز علمی و پژوهشی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا شورای عالی حوزه های علمی را انجام دهد.

■ **شرح فعالیت:** رایزنی در سطح دولت و وزارت عتف و کار جهت مستثنی نمودن موسسات وزارتین از بازدید دفاتر

■ **پیشرفت:** برگزاری جلسات متعدد در دفتر ارتباط با صنعت و معاونت حقوقی وزارت و تهیه و نهایی نمودن نامه روسای ۸ دانشگاه بزرگ کشور به وزیر علوم برای ارسال به هیأت دولت با پیشنهاد مشخص مستثنی نمودن موسسات عتف از بازدید دفاتر- تهیه پیشنویس لایحه جهت ارسال به هیأت دولت

■ **ادامه مسیر:** برگزاری جلسه با معاونین وزارت کار- پیگیری وصول و مطرح شدن نامه در هیأت دولت

۲- بند ج ماده ۱۲ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

- متن قانون: در صورتی که پایان نامه ها و رساله های تحصیلات تکمیلی و یا طرحها (پروژه ها) و یا مقالات استخراجی اعضای هیأت علمی منجر به حل یکی از مسائل اساسی کشور شود، جایگزین امتیاز فعالیت های پژوهشی و فناوری مندرج در جداول شماره (۶) آیین نامه جاری ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی و جداول مشابه در آیین نامه های بعدی تا سقف امتیازات مکتسبه خواهد شد. شیوه نامه اجرای این بند توسط وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شورای عالی حوزه های علمیه ظرف مدت سه ماه از لازم الاجراء شدن این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- شرح فعالیت: تدوین آیین نامه اجرایی بند فوق
- پیشرفت: نهایی شدن در معاونت حقوقی و آماده ارسال برای هیأت وزیران
- ادامه مسیر: پیگیری مطرح شدن در هیأت وزیران و ابلاغ

5- بند س ماده 132 قانون مالیات های مستقیم و 2- بند ب ماده 12 قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

- متن قانون: معادل هزینه های تحقیقاتی و پژوهشی اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی در واحدهای تولیدی و صنعتی دارای پروانه بهره برداری از وزارتخانه های ذیربط که در قالب قرارداد منعقد با دانشگاهها یا مراکز پژوهشی و آموزش عالی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در چهارچوب نقشه جامع علمی کشور انجام می شود، مشروط بر اینکه گزارش پیشرفت سالانه آن به تصویب شورای پژوهشی دانشگاهها و یا مراکز تحقیقاتی مربوطه برسد و ناخالص در آمد ابرازی حاصل از فعالیت های تولیدی و معدنی آنها کمتر از پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نباشد، حداکثر به میزان ده درصد (۱۰٪) مالیات ابرازی سال انجام هزینه مذکور بخشوده می شود. معادل مبلغ منظور شده به حساب مالیات اشخاص مذکور، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نخواهد شد.

- شرح فعالیت: ایجاد سامانه برای بهره برداری
- پیشرفت: سامانه نهایی شده و از طریق اتوماسیون دولت به اداره امور مالیاتی متصل شده است
- ادامه مسیر: آزمایش نهایی سامانه جهت بهره برداری

6- ماده 13 قانون جهش تولید دانش بنیان

شماره: ۵۶-۱۱/۱۵۸۱۵
تاریخ: ۱۴۰۱/۰۲/۲۳
پیوست:

پیش

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
رئیس

رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام ملی کشور به از عبارت «صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی» اضافه می‌شود.
ماده ۱۳- با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهنامه همکاری منعقد نمایند، قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهنامه‌ها، مشمول مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌گردند. همچنین تمامی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و با واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند.

■ **متن قانون:** با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهنامه همکاری منعقد نمایند، قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهنامه‌ها، مشمول مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌گردند. همچنین تمامی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و با واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند.

■ **شرح فعالیت:** تهیه آیین نامه اجرایی مستقل از بند ۱۳

■ **پیشرفت:** تهیه پیشنویس آیین نامه بند ۱۳، رایزنی با نمایندگان مجلس، رایزنی با معاونت علمی ریاست جمهوری، آماده سازی زیرساخت اجرایی با اداره امور مالیاتی

■ **ادامه مسیر:** ارسال نامه درخواست جداسازی آیین نامه بند ۱۳ از بند ۱۱ به مقام محترم ریاست جمهوری

1- تبصره 3 ماده 4 آیین نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی در جامعه و صنعت

فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی در جامعه و صنعت

معاونت پژوهشی و فناوری
دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

■ **شرح فعالیت:** تعیین مصداق و راهکارهای استفاده از این بند

■ **پیشرفت:** پس از ایرادات وارده توسط معاونت حقوقی به پیشنویس اولیه، پیشنویس ثانویه برای تامین نظرات دفتر ارتباط با جامعه و صنعت و معاونت حقوقی تهیه و ارسال گردیده

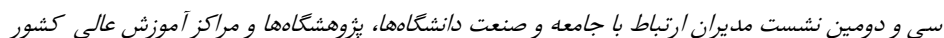
■ **ادامه مسیر:** پیگیری برای نهایی شدن و ابلاغ

7- اصلاح آیین نامه تشکیل کارگروه ارتباط با صنعت و معدن

- **متن قانون:** همچنین تمامی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی موظفند کارگروه ارتباط با صنعت و معدن را با حضور نمایندگان صنعت و یا واحدهای تولیدی، با اولویت استان محل استقرار آن دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، تشکیل دهند.
- **شرح فعالیت:** اصلاح آیین نامه برای تسهیل تشکیل کارگروه فوق در موسسات عتف سطح استان تهران
- **پیشرفت:** پیشنویس نهایی شده است
- **ادامه مسیر:** تایید واحد حقوقی و ابلاغ

۲- پیش نویس لایحه رفع موانع و تسهیل پژوهش در کشور

- **شرح فعالیت:** تدوین لایحه (مشابه قانون جهش دانش بنیان) جهت تشویق و تسهیل افزایش سرمایه گذاری در پروژه های پژوهشگاهی موسسات وزارتین
- **پیشرفت:** پیشنویس نهایی شده
- **ادامه مسیر:** در انتظار ارسال برای هیات دولت و مجلس

- **شرح فعالیت:** شناسایی موانع موجود بر سر راه تامین مالی پروژه های پژوهشی در پیش نویس قانون (تبصره ۱۲- سقف خالص پرداختی- مالیات پلکانی- درج پرداختی در یک فیش) و قانون استفاده متوازن از امکانات کشور و توزیع عادلانه و رفع تبعیض و ارتقای سطح مناطق کمتر توسعه یافته و تحقق پیشرفت و عدالت (کسر ۳٪ از اعتبارات پروژه ها)
- **پیشرفت:** ارسال نامه به اعضای کمیسیون آموزش مجلس در دی ماه، ارسال نامه مدیران ارتباط با صنعت کل کشور به وزیر علوم، برگزاری جلسه با نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی، استعلام ریاست جمهوری از وزارت علوم بابت ابعاد مشکل
- **ادامه مسیر:** ارسال نامه روسای دانشگاه ها به وزیر، پیگیری و پاسخ گویی به مقام محترم ریاست جمهوری بابت مشکلات، پیگیری برای تهیه پیش نویس لایحه برای حل این مشکل

- **شرح فعالیت:** پررنگ نمودن نقش قراردادهای فعالیت های ارتباط با جامعه و صنعت در این نامه ارتقا
- **پیشرفت:** پیشنویس اولیه نوشته شده است
- **ادامه مسیر:** اخذ نظر سایر همکاران، نهایتاً کردن پیشنویس و ارسال برای معاونت پژوهشی، نیازمند مشارکت از ناحیه مدیران ارتباط با جامعه و صنعت

به انضمام

شيوه نامه اجرايي، دستور العمل طرز تشكيل هيأت مميزه و مؤسسه، دستور العمل هيأت نظارت بر عملکرد هيأت مميزه و مؤسسه و آيين نامه استخدام اعضاء هيأت علمي.

9- لایحه برنامه هفتم

- **شرح فعالیت:** شناسایی قوانین مشکل‌زا برای قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت و گنجاندن پیش‌نهادهای تسهیل‌کننده این امور
- **پیشرفت:** در حال مطالعه پیشنهادات
- **ادامه مسیر:** اخذ نظر سایر همکاران، نهایی کردن پیشنویس و ارسال برای معاونت پژوهشی، نیازمند مشارکت از ناحیه مدیران ارتباط با جامعه و صنعت

رئاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

لایحه

برنامه هفتم توسعه

(۱۴۰۶-۱۴۰۲)

مشکلات سامانه ساع

- **شرح فعالیت:** پیگیری رفع مشکلات پرداخت قراردادهای سامانه ساع
- **پیشرفت:** در حال مستندسازی مشکلات عقد قرارداد در این سامانه
- **ادامه مسیر:** اخذ نظر سایر همکاران، نهایی کردن پیشنویس و ارسال برای معاونت پژوهشی، نیازمند مشارکت از ناحیه مدیران ارتباط با جامعه و صنعت

آیین نامه پایه های تشویقی

- **شرح فعالیت:** پررنگ نمودن نقش قراردادها و فعالیت های ارتباط با جامعه و صنعت در این آیین نامه
- **پیشرفت:** در حال جمع اوری و مستند سازی پیشنهادات
- **ادامه مسیر:** اخذ نظر سایر همکاران، نهایی کردن پیشنویس و ارسال برای معاونت پژوهشی، نیازمند مشارکت از ناحیه مدیران ارتباط با جامعه و صنعت

آیین نامه قطب های علمی

- **شرح فعالیت:** پررنگ نمودن نقش قراردادها و فعالیت های ارتباط با جامعه و صنعت در این آیین نامه
- **پیشرفت:** در حال جمع اوری و مستند سازی پیشنهادات
- **ادامه مسیر:** اخذ نظر سایر همکاران، نهایی کردن پیشنویس و ارسال برای معاونت پژوهشی، نیازمند مشارکت از ناحیه مدیران ارتباط با جامعه و صنعت

**۴- شناسایی و تحلیل پیران‌های
کلیدی آمایش منطقه‌ای براساس
تحلیل‌های کمی و آینده پژوهی**

شناسایی و تحلیل پیشران‌های کلیدی آمایش منطقه‌ای براساس تحلیل‌های کمی و آینده پژوهی

خرداد ۱۴۰۲

به نام خداوند جان و خرد

فهرست مطالب:

- ☐ مقدمه و ضرورت موضوع؛
- ☐ روش شناسی پژوهش؛
- ☐ خروجی‌ها و نتایج فاز اول؛
- ☐ بررسی موارد مغفول مانده در نتایج مطالعات فاز اول؛
- ☐ طرح شناسایی و تحلیل پیشران‌های کلیدی آمایش منطقه‌ای براساس تحلیل‌های کمی و آینده پژوهی.

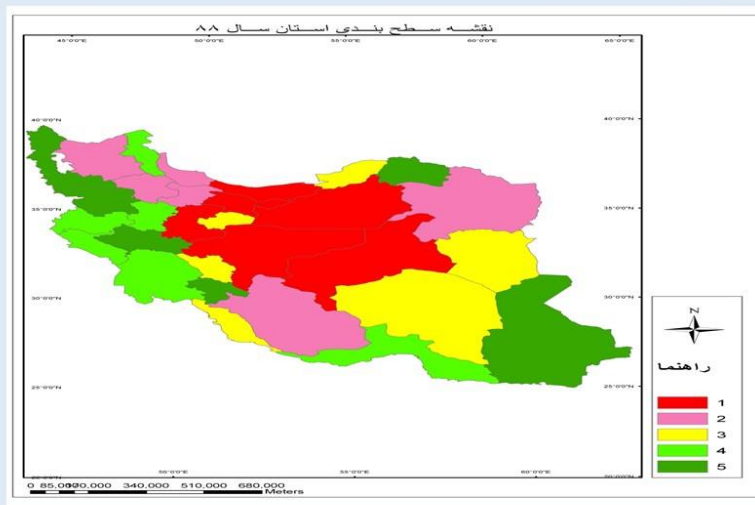

بیان مساله

میزان مهاجریذری و مهاجرفرستی برخی استان‌های طی دوره ۹۵-۱۳۹۰ (هزار نفر)

مهاجریذری		مهاجرفرستی	
استان	افزایش جمعیت	استان	کاهش جمعیت
سمنان	۹۱۹	لرستان	-۷۳۰
البرز	۸۱۴	چهارمحال و بختیاری	-۴۶۲
یزد	۶۶۴	ایلام	-۳۹۶
قم	۳۶۴	همدان	-۳۷۱
تهران	۲۶۱	کرمانشاه	-۳۵۸
هرمزگان	۲۱۵	خوزستان	-۳۵۴
گیلان	۱۰۶	اردبیل	-۳۲۱
مازندران	۶۷	کردستان	-۱۵۳
خراسان رضوی	۱۴	آذربایجان شرقی	-۱۰۰

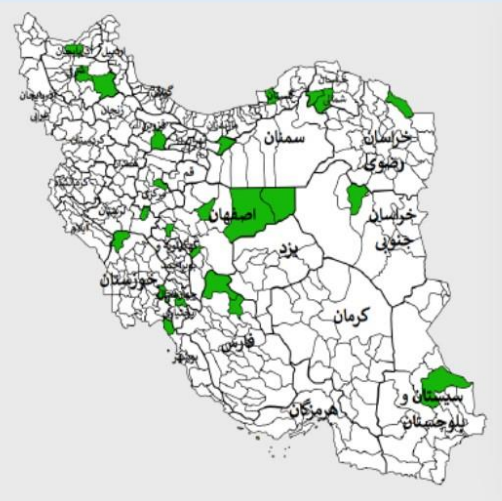
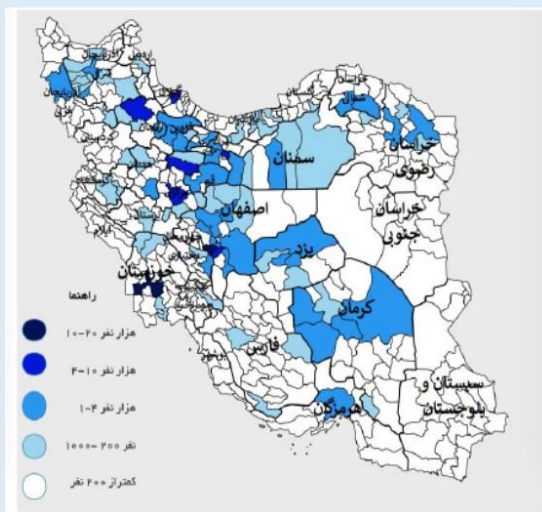

3

شناسایی پروژه‌های اولویت‌دار صنعتی، معدنی و تجاری کشور مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین

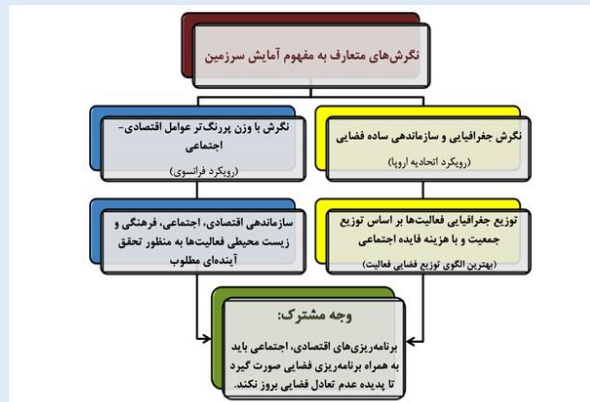

مقایسه وضع موجود و مطلوب توسعه یک 27

مفهوم آمایش

آمایش سرزمین، عبارت است از: «تنظیم رابطه بین انسان، سرزمین و فعالیت‌های انسان در سرزمین به منظور بهره برداری در خور و پایدار از جمیع امکانات انسانی و فضایی سرزمین در جهت **بهبود وضعیت مادی و معنوی** اجتماع در طول زمان»؛ به عبارت ساده‌تر، انسان باید آن استفاده‌هایی را از سرزمین به عمل آورد که ویژگی‌های طبیعی سرزمین دیکته می‌کند و سپس این ویژگی‌ها را با نیازهای اقتصادی و اجتماعی خود وفق دهد.

5

سه چالش عدم توجه به آمایش

فرآیند انجام کار

WBS	فعالیت
۱	شناسایی پتانسیل‌های صنعتی، معدنی و تجاری استان - شهرستان
۱-۲	اسناد مصوب آمایش سرزمین ملی و استان‌ها؛ سازمان برنامه و بودجه، (۱۳۹۹)
۱-۳	طرح توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار - معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون و رفاه اجتماعی
۱-۴	گزارش سند آمایش صنعتی استان‌ها با رویکرد اشتغال - سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران
۱-۵	بررسی سایر مستندات با محوریت آمایش سرزمین
۲	تکمیل و راستی آزمایی پتانسیل‌های صنعتی، معدنی و تجاری استان - شهرستان
۲-۱	ارسال فضای مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت به همراه پرسشنامه به نمایندگان مجلس شورای اسلامی
۲-۲	ارسال فضای مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت به سازمان‌های صمت استانی
۲-۳	ارسال فضای مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت به استانداری‌ها
۲-۴	ارسال فضای مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت به سازمان‌های برنامه و بودجه
۲-۵	ارسال فضای مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت به اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و استانها
۲-۶	ارسال فضای مطلوب توسعه صنعت، معدن و تجارت به خانه‌های صنعت، معدن و تجارت استانها
۳	هدفگذاری اشتغال استان - شهرستان طی ۴ سال آتی
۳-۱	پیش‌بینی جمعیت استانها و شهرستان‌ها تا افق ۱۴۰۴
۳-۲	پیش‌بینی شاغلان استانها و شهرستان‌ها تا افق ۱۴۰۴
۳-۳	پیش‌بینی تعداد بیکاران استانها و شهرستان‌ها تا افق ۱۴۰۴

فرآیند انجام کار

WBS	فعالیت
۴	تبیین ساختار صنعت، معدن و تجارت استان و به تفکیک استان - شهرستان‌ها
۴-۱	مشخصات عمومی و جغرافیای طبیعی استان
۴-۲	شاخص‌های کلان اقتصادی استان
۴-۳	تبیین جایگاه استان با تأکید بر شاخص‌های توسعه پایدار
۴-۴	ساختار واحدهای صنعتی
۴-۵	وضعیت معادن استان
۴-۶	وضعیت بخش بازرگانی داخلی و خارجی استانها
۵	تحلیل وضعیت طرح‌های استان و مقایسه با نقشه مطلوب
۵-۱	طرح‌های نیمه تمام (با اولویت بالای ۶۰ درصد)
۵-۲	طرح‌های توسعه / بکارگیری ظرفیتهای بلااستفاده (واحدهای فعال)
۵-۳	طرح‌های ایجاد
۵-۴	احیای معادن
۵-۵	توسعه زیرساختهای و شهرک‌های صنعتی
*	اطلاعات طرح‌ها از معاونت طرح و برنامه، ایدرو، ایمیدرو، سازمان شهرک‌ها، سازمان صمت استانی، اتاق‌های بازرگانی، سازمان زمین‌شناسی، و خانه‌های صنعت معدن و ... اخذ شده است.
۶	تدوین برنامه اجرایی صنعت، معدن و تجارت استانها به تفکیک شهرستان مبتنی بر ملاحظات آمایش سرزمین
۶-۱	تحلیل وضع موجود صنعتی، معدنی و تجاری استان
۶-۲	شناسایی پتانسیل‌های صنعتی، معدنی و تجاری به تفکیک استان - شهرستان
۶-۳	هدفگذاری اشتغال مورد نیاز به تفکیک استان - شهرستان
۶-۴	شناسایی پروژه‌های اولویت‌دار صنعتی، معدنی و تجاری و زیرساختی به تفکیک استان - شهرستان

معاونت پژوهشی
دائرة ارتباط با جامعه و صنعت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

جمع بندی اولویت های به تفکیک استان

ردیف	استان	آمارهای راکد	تعداد واحدهای زیر ظرفیت 75٪	کل طرح های نیمه تمام به تفکیک بازه درصد پیشرفت	بکاه های ایجادی
		تعداد		جمع کل	افتتاح (شماره)
۱	آذربایجان شرقی	۲۳۸	۶۸۲۸	۱۰۰-۵۰	۵۸۹۱
۲	آذربایجان غربی	۲۷۵	۷۶۰۰	۱۰۰-۵۰	۱۰۲۵۹
۳	اصفهان	۲۱۰	۳۰۲۶۰	۱۰۰-۵۰	۳۰۰
۴	اصفهان	۱۰۷۱۳	۲۷۰۴۰۸	۱۰۰-۵۰	۰
۵	ایلام	۲۲۱	۳۰۲۳۶	۱۰۰-۵۰	۴۹۴
۶	ایلام	۱۰۵	۱۶۸۰	۱۰۰-۵۰	۶۳۸۰
۷	بوشهر	۱۵۶	۲۰۲۹۶	۱۰۰-۵۰	۲۴۳۸۰
۸	تهران	۱۰۷۱۵	۹۰۲۲۰	۱۰۰-۵۰	۹۲۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۳۴	۲۰۱۲۸	۱۰۰-۵۰	۸۱
۱۰	خراسان جنوبی	۱۴۴	۲۰۳۰۴	۱۰۰-۵۰	۲۰۰
۱۱	خراسان رضوی	۵۷۲	۹۰۱۵۲	۱۰۰-۵۰	۱۲۶۵۲
۱۲	خراسان شمالی	۵۱	۸۱۶	۱۰۰-۵۰	۲۰۱۲
۱۳	خوزستان	۵۵۵	۹۵۲۰	۱۰۰-۵۰	۲۷۸۹۱
۱۴	زنجان	۲۱۵	۳۰۴۴۰	۱۰۰-۵۰	۱۵۶۰
۱۵	سمنان	۳۸۴	۶۰۱۴۴	۱۰۰-۵۰	۰
۱۶	سیستان و قزوستان	۲۶۵	۴۰۳۳۰	۱۰۰-۵۰	۱۰۲۰۰
۱۷	فارس	۱۰۱۷	۱۶۰۷۲۲	۱۰۰-۵۰	۵۴۰۰۰
۱۸	قزوین	۵۲۴	۸۵۲۴۴	۱۰۰-۵۰	۲۸۱۸
۱۹	قم	۳۷۷	۶۰۳۲۲	۱۰۰-۵۰	۳۰۰
۲۰	کردستان	۲۵۵	۴۰۰۸۰	۱۰۰-۵۰	۶۰۱۲۲
۲۱	کرمان	۴۰۵	۳۰۲۸۰	۱۰۰-۵۰	۵۰۱۰۱
۲۲	کرمانشاه	۱۶۹	۲۰۷۰۴	۱۰۰-۵۰	۴۰۱۱۰
۲۳	گیلان و بویراحمد	۱۷۵	۲۸۰۰	۱۰۰-۵۰	۱۰۱۲۰
۲۴	گلستان	۲۱۷	۳۰۴۷۲	۱۰۰-۵۰	۳۹۳۹۳
۲۵	گیلان	۵۰۴	۸۰۰۲۲	۱۰۰-۵۰	۱۶۱۰
۲۶	لرستان	۲۷۲	۴۰۳۶۸	۱۰۰-۵۰	۸۰۵۱۶
۲۷	مازندران	۸۰۵	۱۳۸۸۰	۱۰۰-۵۰	۳۶۰۲۱
۲۸	مرکزی	۲۸۳	۴۰۳۲۸	۱۰۰-۵۰	۶۰۰
۲۹	مرمرگان	۱۳۱	۴۰۲۵۶	۱۰۰-۵۰	۱۴۰۲۵
۳۰	مهدان	۳۲۴	۴۰۷۲۸	۱۰۰-۵۰	۸۰
۳۱	یزد	۳۳۵	۵۰۳۶۰	۱۰۰-۵۰	۳۰۱۸۵
	جمع کل	۱۲۰۴۰۳	۹۸۰۲۴۸	۱۶۰۵۵۷	۲۷۲۳۵۰

اطلس جایگاه صنعتی، معدنی و تجاری به تفکیک شهرستان های کشور

ردیف	شهرستان	تعداد واحدهای زیر ظرفیت 75٪	کل طرح های نیمه تمام به تفکیک بازه درصد پیشرفت	بکاه های ایجادی
		تعداد	جمع کل	افتتاح (شماره)
۱	شهرستان تهران	۲۳۸	۶۸۲۸	۵۸۹۱
۲	شهرستان اصفهان	۲۷۵	۷۶۰۰	۱۰۲۵۹
۳	شهرستان اصفهان	۲۱۰	۳۰۲۶۰	۳۰۰
۴	شهرستان اصفهان	۱۰۷۱۳	۲۷۰۴۰۸	۰
۵	شهرستان اصفهان	۲۲۱	۳۰۲۳۶	۴۹۴
۶	شهرستان اصفهان	۱۰۵	۱۶۸۰	۶۳۸۰
۷	شهرستان اصفهان	۱۵۶	۲۰۲۹۶	۲۴۳۸۰
۸	شهرستان تهران	۱۰۷۱۵	۹۰۲۲۰	۹۲۰
۹	شهرستان چهارمحال و بختیاری	۱۳۴	۲۰۱۲۸	۸۱
۱۰	شهرستان خراسان جنوبی	۱۴۴	۲۰۳۰۴	۲۰۰
۱۱	شهرستان خراسان رضوی	۵۷۲	۹۰۱۵۲	۱۲۶۵۲
۱۲	شهرستان خراسان شمالی	۵۱	۸۱۶	۲۰۱۲
۱۳	شهرستان خوزستان	۵۵۵	۹۵۲۰	۲۷۸۹۱
۱۴	شهرستان زنجان	۲۱۵	۳۰۴۴۰	۱۵۶۰
۱۵	شهرستان سمنان	۳۸۴	۶۰۱۴۴	۰
۱۶	شهرستان سیستان و قزوستان	۲۶۵	۴۰۳۳۰	۱۰۲۰۰
۱۷	شهرستان فارس	۱۰۱۷	۱۶۰۷۲۲	۵۴۰۰۰
۱۸	شهرستان قزوین	۵۲۴	۸۵۲۴۴	۲۸۱۸
۱۹	شهرستان قم	۳۷۷	۶۰۳۲۲	۳۰۰
۲۰	شهرستان کردستان	۲۵۵	۴۰۰۸۰	۶۰۱۲۲
۲۱	شهرستان کرمان	۴۰۵	۳۰۲۸۰	۵۰۱۰۱
۲۲	شهرستان کرمانشاه	۱۶۹	۲۰۷۰۴	۴۰۱۱۰
۲۳	شهرستان گیلان و بویراحمد	۱۷۵	۲۸۰۰	۱۰۱۲۰
۲۴	شهرستان گلستان	۲۱۷	۳۰۴۷۲	۳۹۳۹۳
۲۵	شهرستان گیلان	۵۰۴	۸۰۰۲۲	۱۶۱۰
۲۶	شهرستان لرستان	۲۷۲	۴۰۳۶۸	۸۰۵۱۶
۲۷	شهرستان مازندران	۸۰۵	۱۳۸۸۰	۳۶۰۲۱
۲۸	شهرستان مرکزی	۲۸۳	۴۰۳۲۸	۶۰۰
۲۹	شهرستان مرمرگان	۱۳۱	۴۰۲۵۶	۱۴۰۲۵
۳۰	شهرستان مهدان	۳۲۴	۴۰۷۲۸	۸۰
۳۱	شهرستان یزد	۳۳۵	۵۰۳۶۰	۳۰۱۸۵
	جمع کل	۱۲۰۴۰۳	۹۸۰۲۴۸	۲۷۲۳۵۰

معاونت پژوهشی
دائرة ارتباط با جامعه و صنعت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

دستورالعمل سرمایه‌گذاری

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی
خرداد ماه ۱۳۹۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

فهرست مطالب

۳	مقدمه
۴	فصل اول - کلیات و تعاریف
۵	فصل دوم - ضوابط و معیارها
۶-۱	مقررات تأسیس
۶-۲	اسناد
۶-۳	پروفرم‌های
۶-۴	دانش‌پایان
۶-۵	روش کار
۶-۶	تولید بدون کارخانه
۶-۷	محدودیت‌های تولید در یک در یک پلاک ثبتی
۶-۸	رشته فعالیت‌های خاص
۶-۹	رشته فعالیت‌های ازبسته‌های رسمی بر مبنای فعالیت‌های سررسید
۶-۱۰	انتظار در شرکت‌ها و تراش صنعتی
۶-۱۱	پروفرم‌های از طریق‌های تولید
۶-۱۲	فصل سوم - مناطق و مشوق‌ها
۶-۱۳	فصل چهارم - شاخص‌های عملکردی
۶-۱۴	فصل پنجم - تصویب و اصلاح
۶-۱۵	پیوست‌ها

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

منطقه‌بندی شهرستان‌ها بر اساس سطح توسعه بخش صنعت، معدن و تجارت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

رأی‌ها

- منطقه چهار
- منطقه سه
- منطقه دو
- منطقه یک

منطقه	ویژگی صنعتی، معدنی و تجاری	مشخصه	سیاست اجرایی	تعداد شهرستان
یک	کمتر برخوردار	سطح پایین توسعه صنعتی، معدنی و تجاری، فاقد زیرساخت‌های لازم و عدم کفایت طرح‌های نیمه تمام برای ایجاد اشتغال مطلوب	تعریف طرح‌های ایجاد و زیرساختی	۱۰۸
دو	کمتر برخوردار	سطح پایین توسعه صنعتی، معدنی و تجاری، زیرساخت‌های ضعیف	تکمیل طرح نیمه تمام، احیای واحدهای راکد و در صورت نیاز تعریف طرح توسعه ای و ایجاد	۱۲۰
سه	عادی انرمال	مناسب به لحاظ اشتغال صنعتی	فزايش ظرفيت، احیای واحدهای راکد	۱۴۴
چهار	برخوردار	اشتغال صنعتی بیش از ظرفیت منطقه	توسعه خدمات پشتیبان تولید و تجارت	۷۲

کتابچه شناسایی طرح‌های اولویت‌دار صنعتی، معدنی و تجاری استان سمنان

برای ۳۱ استان تدوین
شده است.

مطالعه تکمیل‌کننده فاز اول

شناسایی و تحلیل پیرامان‌های کلیدی
آمایش منطقه‌ای براساس تحلیل‌های
کمی و آینده پژوهی

گام‌های اصلی طرح

گام اول: بررسی ادبیات

- تخصص‌گرایی منطقه‌ای
- بررسی شاخص‌های ارزیابی (ضریب جینی و تمرکز جغرافیایی صنایع، تخصص‌گرایی منطقه‌ای، ضریب مکانی و اهمیت آن در تخصص‌گرایی)
- بررسی تجارب جهانی در منطقه‌گرایی
- آینده پژوهی و مطالعات آمایش سرزمین
- بررسی پیشینه پژوهش

گام دوم: روش‌شناسی و جمع‌آوری داده

- جامعه آماری و روش نمونه‌گیری (بخش اول-دوم)
- روش جمع‌آوری اطلاعات و معرفی شاخص‌های پژوهش
- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

گام‌های اصلی طرح

گام سوم: شناسایی تخصص‌های اصلی استان‌های کشور (وضع موجود)

- محاسبه شاخص‌های تخصص‌گرایی منطقه‌ای
- شناسایی تخصص‌های استانی در بخش‌های عمده اقتصادی (کشاورزی-صنعت و معدن-خدمات)
- شناسایی تخصص‌های استانی براساس رشته فعالیت‌های صنعتی در سطح کدهای آیسیک دو رقمی
- بررسی تغییرات تخصص‌گرایی منطقه‌ای رشته فعالیت‌های صنعتی در سطح استان طی دو دوره ۱۳۹۰ و ۱۳۹۸

گام چهارم: شناسایی تخصص‌های اصلی استان‌های کشور مبتنی بر تحلیل سناریو (وضع آتی)

- شناسایی روندهای آتی صنعت
- تحلیل سناریو
- تعیین صنایع پیشران هر استان
- جمع‌بندی

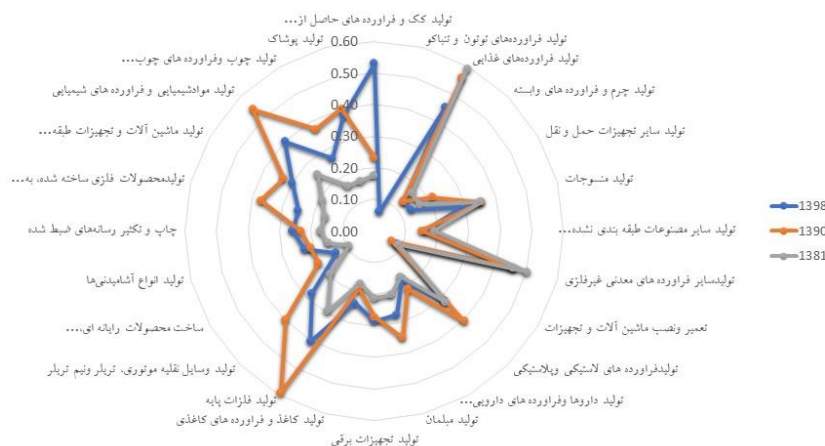
روش پژوهش

- ❑ **شاخص ضریب جینی تمرکز جغرافیایی:** (یکی از معروفترین شاخصهای نشان دهنده تمرکز فضایی است). این شاخص مقداری بین صفر و یک است که هرچه به صفر نزدیک باشد، نشان دهنده تمرکز کمتر و هرچه به عدد یک نزدیک تر باشد نشان دهنده تمرکز بیشتر است.
- ❑ **ضریب جینی تخصصی شدن منطقه ای:** الگوی تخصصی شدن مناطق را بررسی می کند.
- ❑ **ضریب مکانی:** ضریب مکانی، معیار آماری است که نشان می دهد فعالیت اقتصادی خاصی در یک منطقه نسبت به کل متمرکزتر است؛ بدین ترتیب در صورتی که ضریب مکانی یک فعالیت صنعتی از عدد یک بزرگ تر باشد، نشان دهنده فعال و متمرکز بودن این فعالیت صنعتی در منطقه مدنظر نسبت به کل اقتصاد است و بالعکس هرچه میزان ضریب بهره مکانی در یک فعالیت صنعتی در منطقه بزرگ تر باشد، نشان دهنده تخصص بیشتر منطقه مدنظر در آن فعالیت است.
- ❑ **ضریب ساختاری:** بهبود روند ایجاد ارزش افزوده بخش های اقتصادی را نشان می دهد.

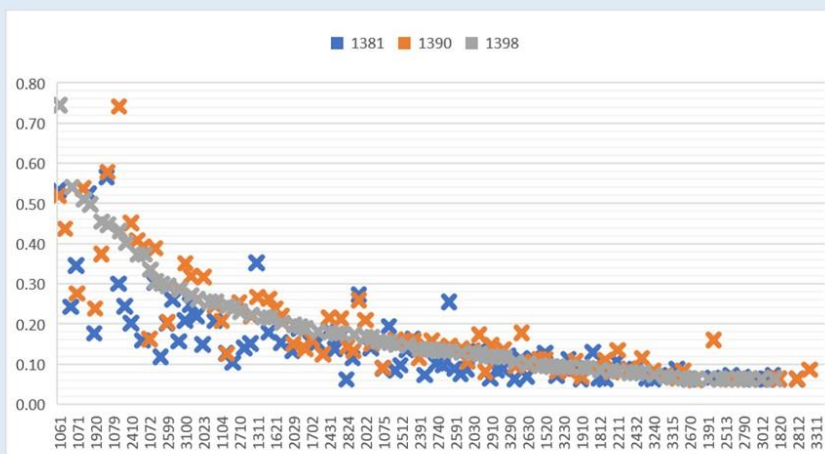

نتایج محاسبه ضریب جینی تمرکز جغرافیایی (کد آیسک ۲ رقمی)

نتایج محاسبه ضریب جینی تمرکز جغرافیایی (کدهای آیسیک ۴ رقمی)

نتایج حاکی از آن است که به ندرت ضرایب جینی تمرکز جغرافیایی اعداد بیش از ۰.۵ درصد را تجربه کرده است.

19

۱۰ کد دارای بالاترین درجه تمرکز جغرافیایی در سال ۱۳۹۸

ردیف	تعریف کد ۲ رقمی	کد آیسیک ۴ رقمی	تعریف کد آیسیک ۴ رقمی	1381	1398	تغییرات طی دوره (درصد)	متوسط طی دوره (درصد)
۱	تولید فراورده‌های غذایی	1061	تولید فراورده‌های آسیاب غلات	0.53	0.74	39.8	0.57
۲		1010	فراوری و نگهداری گوشت	0.34	0.74	119.5	0.46
۳		1080	تولید غذای آماده حیوانات	0.24	0.54	123.0	0.37
۴		1071	تولید سایر فراورده‌های غذایی	0.34	0.52	52.1	0.39
۵	تولید سایر فراورده‌های معدنی غیرفلزی	2399	تولید سایر فراورده‌های معدنی غیرفلزی طبقه‌بندی نشده درجای دیگر	0.48	0.51	6.27	0.56
۶		2392	تولید مواد ساختمانی از خاک رس	0.52	0.50	-4.94	0.52
۷	تولید کک و فراورده‌های حاصل از پالایش نفت	1920	تولید فراورده‌های پالایش شده نفت	0.18	0.45	158.47	0.29
۸		2011	تولید مواد شیمیایی اساسی	0.17	0.45	164.15	0.36
۹	تولید سایر فراورده‌های معدنی غیرفلزی	2395	تولید کالاهای از بتون و سیمان و گچ	0.57	0.45	-20.97	0.55
۱۰		1079	تولید سایر فراورده‌های غذایی طبقه‌بندی نشده در جای دیگر	0.20	0.44	117.2	0.33
۱۱	تولید فلزات پایه	2420	تولید فلزهای پایه گرانبها و سایر فلزهای غیر آهنی	0.30	0.43	43.60	0.52
۱۲		1050	تولید فراورده‌های لینی	0.24	0.40	64.9	0.37

20

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

پیشران های کلیدی صنعت، معدن و تجارت با توجه به ملاحظات آمایش سرزمین

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

انقلاب صنعتی چهارم

- ☐ مسئولیت‌های اجتماعی و تاکید بر رفاه اجتماعی
- ☐ نقش دانشگاه‌ها در بخش صنعت، معدن و تجارت
- ☐ منابع جدید انرژی
- ☐ هم‌گرایی علوم فوتونیک، بیوتکنولوژی، فناوری نانو، میکروفناوری، فناوری اطلاعات و ارتباطات و مواد پیشرفته در سیستم‌های تولیدی
- ☐ تغییرات جمعیت‌شناسی و افزایش شهرنشینی
- ☐ سیاست‌های دولت در ابعاد ملی و بین‌المللی
- ☐ تغییرات اقلیمی و اثرات زیست‌محیطی
- ☐ اقتصاد چرخشی و کربن‌زدایی
- ☐ مدیریت آب در فرایندهای صنعتی و معدنکاری

21

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

با تشکر از توجه شما

22

۵- مأموریت‌گرایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی

اسناد بالادستی

- ❖ سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری؛
- ❖ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران؛
- ❖ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
- ❖ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه در حوزه آموزش عالی؛
- ❖ سیاست‌های کلی نظام برای رشد و توسعه علمی و تحقیقاتی کشور در بخش آموزش عالی مراکز تحقیقاتی؛
- ❖ آیین‌نامه ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور؛
- ❖ سند آمایش آموزش عالی؛
- ❖ سند جامع علم و فناوری در حوزه دفاعی و امنیتی جمهوری اسلامی ایران

سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری

دوستان، آقایان وزیران محترم که گزارش دادند، راجع به مأموریت محور کردن دانشگاه‌ها بحث کردند. این فکر بسیار خوبی است، این را من تأکید می‌کنم، این کار حتماً انجام بگیرد.

نکات مهم اسناد بالادستی

ماده ۵ سند آمایش آموزش عالی: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است به منظور پاسخگویی به نیازهای گوناگون کشور در بخش‌های مختلف، طرح مأموریت‌گرایی مؤسسات آموزش عالی را با توجه به سطح عملکردی بین‌المللی، ملی، منطقه‌ای و خاص تدوین کند و پس از تصویب، اجرا کند.

قانون برنامه ششم توسعه: برخی دانشگاه‌های بزرگ با توجه به توانایی‌هایی که دارند مأموریت فراملی خواهند داشت و به بقیه دانشگاه‌ها هم یا مأموریت منطقه‌ای محول خواهد شد، یا مأموریت استانی و یا مأموریت محلی.

جلسه مشترک مأموریت‌گرایی وزارت عتف و وزارت کشور

مأموریت‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها در همکاری با وزارت کشور

ردیف	سازمان (معاونت)	موضوع	دانشگاه
۱	معاونت توسعه و مدیریت منابع سازمان امور اجتماعی	روش‌ها و الگوهای نوین در مدیریت منابع انسانی تحکیم و صیانت از بنیان خانواده	دانشگاه علامه طباطبائی
۲	معاونت امنیتی و انتظامی	ساماندهی مسائل فرهنگی و اجتماعی حاشیه نشینی در کلانشهرها	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۳	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها	افزایش بهره‌وری در حوزه مدیریت شهری و روستایی	دانشگاه خوارزمی
۴	معاونت هماهنگی امور اقتصادی	توسعه اثر بخشی کار آفرینان برتر و فعالیت‌های دانش بنیان در حکمرانی کشور	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور
۵	سازمان امور اجتماعی	ساماندهی و ارتقا خدمات در حوزه امور اجتماعی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶	معاونت هماهنگی امور اقتصادی معاونت سیاسی	توسعه مدیریت اقتصادی استان‌های کشور بهبود روش‌ها و الگوهای حکمرانی سیاسی کشور	دانشگاه تهران
۷	سازمان مدیریت بحران کشور	الگوها و روش‌های نوین در مدیریت بحران	دانشگاه شهید بهشتی
۸	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور	بهبود روش‌ها و الگوهای توسعه اقتصاد شهری و روستایی	دانشگاه امام صادق (ع)

ابلاغ مأموریت‌ها توسط مقام عالی وزارت

بسمتعالی

شماره پیگیری: ۹۸۲۹۳۰۱

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۱۴
شماره: ۲۵۶۲۷۶/و

مأموریت محترم کردن دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، بیمار فکتر خوس استه این را من
تلاکید می‌کنم که حتماً این کار انجام بگیرد.

مقام منظم رهبری (مدتگاه عالی)

جناب آقای دکتر سید محمد موسوی
رئیس محترم دانشگاه تهران

با سلام

احتراماً در راستای اجرای مأموریت مقام منظم رهبری و ماده ۵ سند آمایش سرزمین منی بر
ضرورت مأموریت‌گرایی و امرکز دانشگاه‌ها بر مسائل و نیازهای اساسی کشور، مأموریت
تخصصی:

"پهرو روش‌ها و انگاره‌های حکمرانی کشور"

با وزارت کشور که برابر تقاضای پیوست مورد توافق قرار گرفته است؛ ابلاغ می‌گردد.
ضروری است از تمامی طرفین و امکانات دانشگاه در اجرای این مأموریت بهره‌گیری
شده و همکاری بلندمدت و الزامی برپایی آن صورت پذیرد. انتظار می‌رود ضمن
برنامه‌ریزی دقیق و جامع گزارش‌های مستمر از فعالیت‌ها و نتایج بصورت ۶ ماهه به
معاونت پژوهشی وزارت منع ارائه گردد.

محمدعلی زانی کل
وزیر علوم، اعطیات و فناوری

رواقت:

جناب آقای دکتر وحیدی، وزیر محترم کشور جهت استحضار
جناب آقای دکتر صالحی، معاون محترم پژوهشی جهت استحضار و پیگیری

تلفنی:
لوران: ۰۲۱-۸۸۰۰۰۰۰۰
مدیران: ۰۲۱-۸۸۰۰۰۰۰۰
دوربین: ۰۲۱-۸۸۰۰۰۰۰۰
فکس: ۰۲۱-۸۸۰۰۰۰۰۰
کد پستی: ۱۵۱۴-۱۵۱۴
شماره تلفن: ۸۸۸۸۸۸۸۸
شماره فکس: ۸۸۸۸۸۸۸۸
ایمیل: Web@www.mesr.ir
Email: info@mesr.ir

ملاک‌ها و معیارهای واگذاری مأموریت

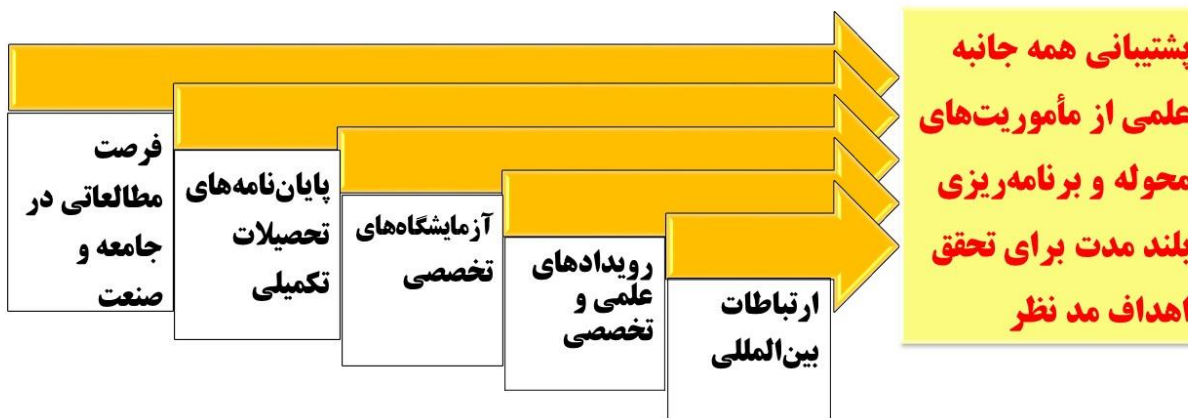
- ۱- تعداد اعضای هیات علمی مرتبط با حوزه تخصصی و مأموریت مد نظر
- ۲- امکانات و زیرساخت‌های آزمایشگاهی مرتبط
- ۳- تعداد مقالات منتشر شده در حوزه تخصصی مرتبط
- ۴- مقاطع و رشته‌های تحصیلی موجود و مرتبط
- ۵- تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی در حوزه تخصصی مرتبط
- ۶- تعداد پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی در حوزه تخصصی مد نظر
- ۷- تعداد پروژه‌های تحقیقاتی انجام شده در حوزه تخصصی
- ۸- مبلغ پروژه‌های تحقیقاتی انجام شده در حوزه تخصصی
- ۹- تعداد کارفرمایان همکار با دانشگاه یا پژوهشگاه در حوزه تخصصی
- ۱۰- مزیت‌های جغرافیایی و دسترسی‌ها
- ۱۱- شهرت در حوزه تخصصی مرتبط در سطح ملی و بین‌المللی
- ۱۲- ارتباطات مناسب و مستمر با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقات بین‌المللی تخصصی
- ۱۳- تعداد کتب علمی چاپ شده در حوزه تخصصی
- ۱۴- تعداد رویدادهای ملی یا بین‌المللی برگزار شده در حوزه تخصصی
- ۱۵- تعداد پژوهشگران پسا دکتری پذیرش شده

جهت‌دهی و هم‌افزایی توانمندی‌ها

دانشگاه‌ها علاوه بر جهت‌دهی توانمندی‌های خود در راستای مأموریت محوله، **دبیرخانه** مناسبی برای هماهنگی بین ذینفعان و هم‌افزایی بین همه آنها در جهت اجرای مأموریت مورد نظر باشند.

جهت‌دهی و هم‌افزایی توانمندی‌ها

پیشنهادهای دریافتی برای طرح شهید دکتر بهشتی

ردیف	سازمان (معاونت)	موضوع	موضوع طرح شهید دکتر بهشتی	دانشگاه
۱	معاونت توسعه و مدیریت منابع	روش‌ها و الگوهای نوین در مدیریت منابع انسانی	روش‌های کاهش چالش بیکاری ناشی از تغییرات اقلیمی در کشور	دانشگاه علامه طباطبائی
		تحکیم و صیانت از بنیان خانواده	ارزش‌ها و نگرش‌های خانواده ایرانی	
۲	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها	افزایش بهره‌وری در حوزه مدیریت شهری و روستایی	بهبود خدمات شهری با تأکید بر بکارگیری علوم و فناوری‌های نوین	دانشگاه خوارزمی
۳	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور	بهبود روش‌ها و الگوهای توسعه اقتصاد شهری و روستایی	چالش‌های اساسی اقتصاد شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و روش‌های کسب درآمد پایدار	دانشگاه امام صادق (ع)
۴	سازمان مدیریت بحران کشور	الگوها و روش‌های نوین در مدیریت بحران	مدیریت چالش هم‌افزایی بین سازمانی در بحران ناشی از رخداد زلزله با کاربستی نمودن فناوری‌های نوین پردازش اطلاعات و تحلیل سریع عواقب	دانشگاه شهید بهشتی
۵	معاونت امنیتی و انتظامی	ساماندهی مسائل فرهنگی و اجتماعی حاشیه نشینی در کلان‌شهرها	راهکارهای کاهش آسیب‌های اجتماعی ناشی از حاشیه‌نشینی شهرهای کلان کشور	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۶	معاونت هماهنگی امور اقتصادی	توسعه اثر بخشی کار آفرینان برتر و فعالیتهای دانش پیمان در حکمرانی کشور	توسعه اثر بخشی کار آفرینان برتر و فعالیتهای دانش پیمان در حکمرانی کشور	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور
۷	معاونت سیاسی	بهبود روش‌ها و الگوهای حکمرانی سیاسی کشور	تصورپردازی از حکمرانی تعالی‌گرا به منظور بهبود روش‌ها و الگوی حکمرانی کشور	دانشگاه تهران
	معاونت هماهنگی امور اقتصادی	توسعه مدیریت اقتصادی استان‌های کشور		
۸	سازمان امور اجتماعی	ساماندهی و ارتقا خدمات در حوزه امور اجتماعی		پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

دانشگاه‌های فعال در بهره‌برداری از مزیت‌های استانی

ردیف	دانشگاه	عنوان طرح‌ها
۱	ارومیه	طرح جامع بهره‌برداری از پسماند صنایع مرتبط با محصولات کشاورزی
۲	مرکز آموزش عالی فنی و مهندسی بوئین زهرا	شناسایی و توسعه زنجیره ارزش فعالیت‌های مرتبط با انگور در استان قزوین
۳	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	افزایش بازده و بهبود کیفی مزارع برنج در استان مازندران
۴	مجمع آموزش عالی سراوان	طرح توسعه کشت مناسب گیاهان دارویی و محصولات مرتبط در استان سیستان و بلوچستان
۵	دانشگاه هرمزگان	توسعه کارآفرینی و نوآوری در صنایع شیلاتی استان هرمزگان
۶	دانشگاه گلستان	طرح جامع مقابله با آفات و بیماری‌های گیاهی در استان گلستان
۷	دانشگاه سهند تبریز	شناسایی و تقویت زنجیره ارزشی صنایع و فعالیت‌های مرتبط با تولید کفش
۸	دانشگاه یزد	شناسایی عوامل مؤثر بر زنجیره ارزش گردشگری و تقویت آنها در استان یزد
۹	دانشگاه یاسوج	بهره‌برداری و توسعه صنعت گیاهان دارویی به عنوان مهمترین مزیت نسبی استان کهگیلویه و بویر احمد در راستای جهش تولید
۱۰	دانشگاه محقق اردبیلی	توسعه اقتصاد گردشگری و سوغات استان اردبیل
۱۱		توسعه زنجیره ارزش مزارع سیب‌زمینی در استان اردبیل
۱۲	دانشگاه دامغان	طرح جامع افزایش کمی و کیفی تولید پسته در دامغان
۱۳	دانشگاه خلیج فارس	بهره‌برداری بهینه از کمپوست خرما برای توسعه کشت‌های هیدروپونیک
۱۴	مجمع آموزش عالی فنی و مهندسی اسفراین	شناسایی و توسعه زنجیره ارزش صنایع معدنی در استان خراسان شمالی
۱۵	دانشگاه صنعتی شاهرود	بهبود کیفیت محصولات باغی و صنایع فراوری مرتبط در شهرستان شاهرود
۱۶	دانشگاه گیلان	توسعه و تقویت زنجیره ارزش محصول کیوی در استان گیلان
۱۷	دانشگاه بزرگمهر قزوین	توسعه و تقویت زنجیره ارزش صنایع مرتبط با زعفران
۱۸	دانشگاه تبریز	توسعه و تقویت زنجیره ارزش صنایع معدنی استان آذربایجان شرقی
۱۹		شناخت منابع آب استراتژیک استان و ارائه راهکارهای حفاظت کمی و کیفی از منابع آب سطحی و زیرزمینی جهت مقابله با خشکسالی و اثرات آن
۲۰	دانشگاه بیرجند	شناسایی و توسعه زنجیره ارزش صنایع مرتبط با معدن در استان خراسان جنوبی
۲۱		توسعه کشت گیاهان دارویی بومی و افزایش بهره‌وری در صنایع تبدیلی استان لرستان
۲۲	دانشگاه لرستان	توسعه کشت گیاهان دارویی بومی و افزایش بهره‌وری در صنایع تبدیلی استان لرستان
۲۳		افزایش بهره‌وری و توسعه آبی‌پروری در استان لرستان
۲۴	دانشگاه کردستان	توسعه زنجیره ارزش محصولات کشاورزی در استان کردستان

دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی دریافت‌کننده ابلاغ مأموریت در بهره‌برداری از مزیت‌های استانی

ردیف	نام دانشگاه
۱	دانشگاه ارومیه
۲	دانشگاه لرستان
۳	دانشگاه محقق اردبیلی
۴	دانشگاه هرمزگان
۵	دانشگاه یزد
۶	دانشگاه بزرگمهر قائنات
۷	دانشگاه بیرجند
۸	دانشگاه تبریز
۹	دانشگاه سراوان
۱۰	دانشگاه کردستان

آخرین وضعیت طرح‌های شهید احمدی روشن بنیاد ملی نخبگان

فهرست هسته‌های مورد تأیید وزارت علوم در دوره هفتم

ردیف	استاد	عنوان پروپوزال
۱	حسن مومیوند	ارزیابی قابلیت کشت تلفیقی گیاهان دارویی بومی و درختان میوه در اراضی شیب دار دیم استان لرستان (لرستان)
۲	اشکان بنان	راه اندازی سیستم مدار بسته پرورش آبزیان با اهداف پایداری تولید و تامین امنیت و سلامت غذایی (لرستان)
۳	رحیم کدخدائی ایلخچی	مطالعه و تعیین آلاینده‌های موجود در آب-خوان‌ها استان و ارائه راهکارهای مدیریتی برای کاهش ریسک آنها (آذربایجان شرقی)
۴	آرش اکبرزاده	تکثیر و تولید میگوی وانامی با رعایت شرایط ایمنی زیستی جهت تولید میگوی عاری از بیماری SPF (هرمزگان)
۵	مهدی بقراطی	ساخت و ارزیابی خشک کن پیوسته مادون قرمز (خراسان جنوبی)
۶	اکبر محمدی	توسعه اثر بخشی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها در رفع مسائل جامعه و صنعت (تهران)
۷	عبادت قنبری پرمهر	طراحی و توسعه سامانه جامع از مزرعه تا بازار برنج استان مازندران (مازندران)
۸	ابوذر خواجه	بررسی روشهای مختلف استخراج اسانس گل محمدی و پیش‌امکان‌سنجی کارخانه تولید اسانس گل محمدی (خراسان جنوبی)
۹	مهران محبوب‌خواه	امکان-سنجی طراحی و تهیه قالب و صفحات ابتدائی، میانی و انتهائی فیلتر پرس (آذربایجان شرقی)
۱۰	هادی الماسی	پهنه سازی استخراج آنتوسیانین از تفاله انگور قرمز و تولید پودر نانوکپسول آنتوسیانین با انحلال پذیری و پایداری رنگ بالا (آذربایجان غربی)
۱۱	فاطمه سلیمی	بررسی قابلیت ریزوباکتری‌های بومی شهرستان دامغان به منظور طراحی کود زیستی بهبود دهنده رشد گیاه پسته (سمنان)
۱۲	حسن صالح	تولید مکمل خوراک دام و طیور با گیاهان بومی استان سیستان و بلوچستان (سیستان و بلوچستان)
۱۳	اسمعیل محمودی	کنترل و کاهش رشد جلبک در استخرهای آب باغات کشاورزی با استفاده از امواج التراسونیک (سمنان)
۱۴	ایمان سوری نژاد	تولید و فراوری ریزجلیک اسپیرولینا با ظرفیت یک تن در سال (هرمزگان)
۱۵	یاسر شکری	طراحی پایه ربات علف کش در مزرعه سیب زمینی (اردبیل)
۱۶	میرقاسم حسینی	تولید باطریای یون لیتیومی توسعه و تقویت زنجیره تولید و سنتز مواد اولیه ساخت پالوتی و انبوه سیستم‌های تولید (آذربایجان شرقی)
۱۷	سید مجید مطهری نژاد	طراحی الگوی تحول آفرینی در نظام فرهنگی-اجتماعی دانشگاه‌ها و مساله‌مند کردن دانشگاهیان در مسیر حرکت به سوی دانشگاه تمدنی اسلامی-ایرانی (تهران)
۱۸	حمیدرضا طه‌پوری	بررسی و تدوین روش‌های مأموریت‌گرایی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور (تهران)

فرم گزارش فعالیت‌های مأموریت در راستای بهره‌برداری از مزیت‌های استانی

نام دانشگاه	لوگوی دانشگاه
عنوان طرح	
اهمیت و ضرورت	
چالش‌های موجود	
اقدامات انجام شده	
برنامه‌های آینده	
سازمان‌ها و همکاران ذینفع	

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

با تشکر از توجه شما

۶- گزارش تصویری

سی و دومین نشست مدیران ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

محورهای نشست:

- ☐ بررسی برنامه‌ها و فعالیتهای جاری
- ☐ ساماندهی و جذب امریه‌ها و استعدادهای برتر
- ☐ بررسی آخرین وضعیت و اقدامات صورت گرفته در خصوص مسائل و مشکلات حقوقی قراردادهای
- ☐ تشریح فرآیند پایش سال ۱۴۰۲
- ☐ بررسی برنامه‌ها و روش‌های استفاده از ظرفیت پژوهشی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در همکاری‌های بین‌المللی

مکان برگزاری:
دانشگاه شهید بهشتی
تالار علامه طباطبائی

زمان برگزاری:
یکشنبه ۱۴۰۲/۰۳/۰۷
ساعت: ۱۴ الی ۱۷

دفتر ارتباط با جامعه و صنعت
معاونت پژوهشی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۷- جمع بندی

سی و دومین نشست مدیران ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور در تاریخ ۷ خردادماه ۱۴۰۲ به صورت حضوری در تالار پروین اعتصامی مرکز همایش‌های بین‌المللی دانشگاه شهید بهشتی برگزار گردید. در این جلسه مباحث و گزارشات مختلفی در خصوص

- بررسی اقدامات و فعالیت‌های ارتباط با جامعه و صنعت در سال ۱۴۰۲
- ساماندهی و جذب طرح‌های جایگزین خدمت و استعدادهای برتر و امریه‌های ارتباط با جامعه و صنعت
- بررسی مشکلات حقوقی قراردادهای و پیگیری فرآیند مشارکت دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور
- تشریح فرایند پایش عملکرد حوزه ارتباط با جامعه و صنعت در سال ۱۴۰۲
- روش‌های استفاده بهینه از ظرفیت پژوهشی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در همکاری‌های بین‌المللی

ارائه شد. با توجه به مباحث مختلف مطرح شده جمع‌بندی نهایی این نشست به شرح ذیل می‌باشد:

۱. لزوم استفاده بهینه از ظرفیت پژوهشی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در همکاری‌های بین‌المللی و برنامه-ریزی مناسب در این حوزه
۲. ضرورت گسترش همکاری‌ها برای مأموریت محور کردن دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور به سمت نیازهای ملی، منطقه‌ای و استانی
۳. همکاری و مشارکت دانشگاه‌ها در انجام فرایند پایش عملکرد حوزه ارتباط با جامعه و صنعت در سال ۱۴۰۲ و لزوم توجه به تکمیل کردن اطلاعات مورد نیاز این حوزه مطابق با فایل‌های نمونه ارسال شده به دانشگاه‌ها.
۴. مشارکت و همکاری دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در بررسی و ارزیابی مسائل و مشکلات حقوقی و مالی قراردادهای مالی ارتباط با جامعه و صنعت
۵. ضرورت ساماندهی طرح‌های جایگزین خدمت و استعدادهای برتر در دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور

بهره‌گیری صحیح و مناسب از دانش و توانایی‌های نخبگان و
تکیه بر نیروی انسانی جوان، مؤمن و پُر انگیزه موجب
پیشرفت علم در کشور و در نتیجه رسیدن به موضع عزت و
اقتدار و کاهش آسیب‌پذیری‌ها خواهد شد.

رهبر معظم انقلاب

نشانی دبیرخانه: تهران، شهرک قدس، بلوار خوردین،

خیابان هرمزان، نبش خیابان پیروزان جنوبی

صندوق پستی: ۱۵۱۳ - ۱۴۶۶۵

کد پستی: ۶۴۸۹۱ - ۱۴۶۶۶

تلفن: ۸۲۲۳۳۵۵۱ - ۰۲۱

دورنگار: ۸۸۵۷۵۶۶۲ - ۰۲۱

وبسایت: <http://industry.msrt.ir>

معاونت پژوهشی
دفتر ارتباط با جامعه و صنعت